

Utrikesutskottets betänkande 2024/25:UU11

Internationellt bistånd genom multilaterala organisationer

Sammanfattning

Utskottet föreslår att riksdagen lägger skrivelsen till handlingarna och avslår samtliga motionsyrkanden, bl.a. med hänvisning till pågående arbete.

I betänkandet finns åtta reservationer (S, SD, V, C, MP) och två särskilda yttranden (V, C).

Behandlade förslag

Skrivelse 2024/25:61 Internationellt bistånd genom multilaterala organisationer.

Elva yrkanden i följdmotioner.

Elva yrkanden i motioner från allmänna motionstiden 2024/25.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	5
Ärendet och dess beredning.....	5
Bakgrund	5
Skrivelsens huvudsakliga innehåll.....	5
Utskottets överväganden.....	7
Internationellt bistånd genom multilaterala organisationer	7
Motioner som bereds förenklat.....	17
Reservationer	18
1. Övergripande frågor och prioriteringar inom det multilaterala biståndet, punkt 1 (S).....	18
2. Övergripande frågor och prioriteringar inom det multilaterala biståndet, punkt 1 (C)	20
3. Övergripande frågor och prioriteringar inom det multilaterala biståndet, punkt 1 (MP)	21
4. Resultatredovisning, punkt 2 (S)	23
5. Sammanslagning av FN-organisationer, punkt 3 (SD)	23
6. Kärnstöd m.m., punkt 4 (S, V).....	24
7. Kärnstöd m.m., punkt 4 (MP).....	25
8. Kärnstöd m.m., punkt 4 – motiveringen (C).....	26
Särskilda yttranden	28
1. Multilateralt bistånd (V)	28
2. Multilateralt bistånd (C)	30
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag	31
Skrivelsen.....	31
Följdmotionerna	31
Motioner från allmänna motionstiden 2024/25	32
<i>Bilaga 2</i>	
Motioner som avstyrks.....	34

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. Övergripande frågor och prioriteringar inom det multilaterala biståndet

Riksdagen avslår motionerna

2024/25:2625 av Janine Alm Ericson m.fl. (MP) yrkande 11,
2024/25:3038 av Daniel Helldén m.fl. (MP) yrkande 108,
2024/25:3106 av Morgan Johansson m.fl. (S) yrkandena 26 och 27,
2024/25:3162 av Kerstin Lundgren m.fl. (C) yrkande 50,
2024/25:3296 av Morgan Johansson m.fl. (S) yrkandena 1 och 3–5 samt
2024/25:3305 av Janine Alm Ericson m.fl. (MP) yrkandena 1, 2 och 5.

Reservation 1 (S)

Reservation 2 (C)

Reservation 3 (MP)

2. Resultatredovisning

Riksdagen avslår motion

2024/25:3296 av Morgan Johansson m.fl. (S) yrkande 6.

Reservation 4 (S)

3. Sammanslagning av FN-organisationer

Riksdagen avslår motion

2024/25:3030 av Yasmine Eriksson m.fl. (SD) yrkande 1.

Reservation 5 (SD)

4. Kärnstöd m.m.

Riksdagen avslår motionerna

2024/25:2625 av Janine Alm Ericson m.fl. (MP) yrkande 7,
2024/25:2632 av Ulrika Westerlund m.fl. (MP),
2024/25:3106 av Morgan Johansson m.fl. (S) yrkande 28,
2024/25:3296 av Morgan Johansson m.fl. (S) yrkande 2 och
2024/25:3305 av Janine Alm Ericson m.fl. (MP) yrkandena 3 och 4.

Reservation 6 (S, V)

Reservation 7 (MP)

Reservation 8 (C) – motiveringen

5. Skrivelsen

Riksdagen lägger skrivelse 2024/25:61 till handlingarna.

6. Motioner som bereds förenklat

Riksdagen avslår de motionsyrkanden som finns upptagna under denna punkt i utskottets förteckning över avstyrkta motionsyrkanden.

Stockholm den 3 april 2025

På utrikesutskottets vägnar

Aron Emilsson

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Aron Emilsson (SD), Alexandra Völker (S), Yasmine Eriksson (SD), Olle Thorell (S), Joar Forssell (L), Annika Strandhäll (S), Ann-Sofie Alm (M), Håkan Svenneling (V), Magnus Berntsson (KD), John E Weinerhall (M), Jacob Risberg (MP), Johan Büser (S), Katarina Tolgfors (M), Karin Enström (M), Anna Lasses (C), Fredrik Saweståhl (M) och Markus Kauppinen (S).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

I detta betänkande behandlar utskottet regeringens skrivelse 2024/25:61 Internationellt bistånd genom multilaterala organisationer. Utskottet behandlar också två följdmotioner som lämnats med anledning av skrivelsen och tio motionsyrkanden från allmänna motionstiden 2024/25. Av dessa bereds två motioner i förenklat.

Finansministern, biståndsministern och riksbankschefen har informerat utrikes- och finansutskotten inför Världsbanksgruppens och Internationella valutafondens års- och vårmöten 2024 och 2025. Utskottet besökte Sida i mars 2025 och diskuterade då även frågor om multilateralt bistånd genom myndigheten.

Utskottet besökte hösten 2024 New York för möten med olika FN-organ. I mars 2025 besökte en delegation från utskottet Manila i Filippinerna och hade då även möten med företrädare för Asiatiska utvecklingsbanken.

Under mandatperioden har utskottet dessutom haft möten med FN:s katastrofsamordnare Martin Griffiths, Internationella Röda Korsets chef Martin Schüepp, Världsbankens vice chefsekonom Ayhan Kose, och UN Womens globala chef Sima Bahous.

Bakgrund

I betänkande 2015/16:UU7 Riksrevisionens rapport om bistånd genom multilaterala organisationer uttalade utskottet att det vore önskvärt med en samlad resultatanalys av arbetet i de multilaterala utvecklingsorganisationerna. En sådan skrivelse skulle kunna fokusera på vissa teman eller grupper av organisationer som bedöms som särskilt viktiga för att uppnå målen för Sveriges utvecklingssamarbete. Utskottet följde senare upp sitt önskemål genom att föreslå ett tillkännagivande. Riksdagen följde utskottets förslag (skr. 2016/17:145, bet. 2016/17:UU7, rskr. 2016/17:48). I det sammanhanget uttalade utskottet även att skrivelsen borde lämnas till riksdagen vartannat år, med början våren 2018.

Skrivelsens huvudsakliga innehåll

I skrivelsen ger regeringen en samlad resultatredovisning av Sveriges internationella bistånd genom multilaterala organisationer. Med utgångspunkt i regeringens mål och prioriteringar redogörs för reformåtgärder och för det multilaterala biståndets omfattning och innehåll. Verksamhet och resultat som det svenska stödet bidragit till redovisas. Ukraina, Demokratiska republiken

Kongo, Kenya och Colombia behandlas särskilt. Tidsmässigt fokus ligger på 2023.

Utskottets överväganden

Internationellt bistånd genom multilaterala organisationer

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår samtliga motionsyrkanden om internationellt bistånd genom multilaterala organisationer. Utskottet hänvisar till pågående arbete.

Jämför reservation 1 (S), 2 (C), 3 (MP), 4 (S), 5 (SD), 6 (S, V) och 7 (MP) samt motivreservation 8 (C).

Skrivelsen

Övergripande frågor

I skrivelsen redovisar regeringen Sveriges internationella bistånd genom multilaterala organisationer och resultatet av detta med fokus på 2023. År 2023 uppgick utbetalningarna genom multilaterala organisationer till 31,8 miljarder kronor, motsvarande 59 procent av Sveriges totala biståndsutbetalningar.

Regeringen har inlett en omfattande reformering av hela det svenska biståndet inklusive det multilaterala, med en inriktning redovisad i Bistånd för en ny era – Frihet, egenmakt och hållbar tillväxt (UD2023/17726), i det följande kallad regeringens reformagenda för biståndet. I skrivelsen sammanfattar regeringen centrala observationer och lyfter fram slutsatser som kommer att ligga till grund för det fortsatta arbetet med att säkerställa att det multilaterala biståndet är effektivt, långsiktigt och transparent.

Regeringen understryker att de multilaterala organisationerna är viktiga arenor för svensk utrikespolitik. De utgör plattformar för dialog och förhandlingar om prioriterade frågor, däribland det internationella stödet till Ukraina, och de är centrala för att utveckla och upprätthålla internationella normer och överenskommelser. Biståndet genom multilaterala organisationer är fokuserat till organisationer och verksamheter som verkar inom ramen för regeringens tematiska prioriteringar inklusive humanitär flyktinghjälp och barns rättigheter.

Reformeringen omfattar det multilaterala biståndet och regeringen hade t.o.m. november 2024 vidtagit följande åtgärder:

- Kärnstödsutbetalningarna till de multilaterala organisationerna minskades med 1,8 miljarder kronor mellan 2022 och 2023. Detta skedde bl.a. genom att 669 miljoner kronor tidigare avsatta för kärnstöd till FN-organisationer gjordes om till mjukt örönmärkt stöd till prioriterade länder och tematiska områden.

- En fokusering av det multilaterala biståndet har inletts. Kärnstödet till två organisationer har avvecklats helt sedan 2022. Därtill är två kärnstödssamarbeten under utfasning.
- Det strategiska påverkansarbetet i de multilaterala organisationerna har växlats upp. Bland annat har en ny form av regelbundna strukturerade dialoger med större FN-organisationer etablerats. Vidare har utlandsmyndigheterna än tydligare uppmanats att föra en dialog med de multilaterala organisationerna på landnivå och att säkerställa att svenska prioriteringar får ökat genomslag. Bland annat ska utlandsmyndigheterna tydliggöra svenska förväntningar på att mottagande länder genomför reformer för att främja utveckling i demokratisk riktning och minska fattigdom.
- Ett systematiskt arbete för att öka antalet svenskar på strategiska positioner i FN har inletts, bl.a. genom informationsinsamling och stöd till svenska kandidater till tjänster inom FN.
- Ett arbete för att skapa förutsättningar för ökad upphandling från svenska företag har inletts.
- Regeringen har verkat, inklusive i samverkan med andra länder, för ökad effektivisering, bättre samordning och högre kostnadseffektivitet i de multilaterala utvecklingsbankerna och FN:s utvecklingssystem.
- Åtgärder för att stärka hanteringen av finansiella bidrag har vidtagits, bl.a. en förstärkning av Regeringskansliets (Utrikesdepartementet) interna organisation för att hantera finansiella bidrag samt en översyn av samarbetsavtal med de multilaterala organisationerna för att säkerställa svenska intressen och krav.

Regeringen konstaterar att det finns utrymme för förbättring i organisationernas resultatredovisning och resultat. Regeringen driver på för att de multilaterala organisationerna ska stärka sin uppföljning, utvärdering och rapportering av resultat. Vidare genomför nu regeringen de åtgärder som redovisas i regeringens skrivelse Riksrevisionens rapport om Sveriges internationella bistånd – uppföljning, utvärdering och rapportering (skr. 2024/25:4, bet. 2023/24:UU8), om t.ex. en årlig dokumenterad uppföljning av kärnstöden och organisationsstrategierna, utöver den löpande uppföljning som tidigare skett.

Multilateralt bistånd till Ukraina, Demokratiska republiken Kongo, Kenya och Colombia

I skrivelsen beskrivs också det multilaterala systemets verksamhet och resultat i Ukraina, Demokratiska republiken Kongo, Kenya och Colombia i förhållande till ett urval av regeringens tematiska prioriteringar för några av de i sammanhanget mest centrala organisationerna.

Ukraina

Det framgår av skrivelsen att Sveriges totala bilaterala bistånd till Ukraina 2023 uppgick till 2 567 miljoner kronor varav 2 003 miljoner kronor kanaliserades genom multilaterala organisationer. Därutöver bidrog Sverige till de multilaterala organisationernas verksamhet i Ukraina genom de svenska kärnstöden till dessa organisationer. Baserat på storleken på Sveriges kärnstödsbidrag till respektive organisation samt organisationernas redovisning av den geografiska fördelningen av deras resurser kan det uppskattas att ca 1 781 miljoner kronor av det svenska kärnstödet kommit Ukraina till del.

De multilaterala organisationerna har enligt regeringen en avgörande roll för hanteringen av Ukrainas utmaningar. De har generellt anpassat sig väl till de skiftande förutsättningarna i Ukraina, vilket Sverige också underlättat genom sitt flexibla stöd. De multilaterala organisationerna är viktiga samarbetspartner för Sverige, på grund av för deras goda förmåga att hantera budgetstöd och större program. Organisationer med normativa mandat är betydelsefulla för arbetet med reformer och stärkta regelverk, och därmed även för Ukrainas närmande till EU. De multilaterala aktörerna levererar generellt sett snabba resultat med god kvalitet, dock ofta till en högre kostnad än andra aktörer. Multilaterala aktörer är i regel lätta att sluta avtal med, eftersom de har etablerade interna processer, och de kan därför snabbt kanalisera svenskt bistånd.

Demokratiska republiken Kongo

Demokratiska republiken Kongo hör till världens fattigaste länder och ligger på plats 180 av 193 länder på FN:s index för mänsklig utveckling. I skrivelsen konstateras att landet är rikt på naturresurser men märkt av många års väpnad konflikt. Bland grundorsakerna till fattigdomen hör även återkommande naturkatastrofer och sjukdomsutbrott men också påtagliga brister i offentlig förvaltning, inklusive utbredd korruption. Sveriges totala bilaterala bistånd till DR Kongo 2023 uppgick till 969 miljoner kronor, varav 517 miljoner kronor kanaliserades genom multilaterala organisationer i form av multi-bi-stöd, dvs. öronmärkta bidrag inklusive genom globala och regionala insatser genom multilaterala organisationer. Därutöver bidrog Sverige till de multilaterala organisationernas verksamhet i DR Kongo genom de svenska kärnstöden till dessa organisationer.

Regeringens begränsade kapacitet samt den höga risken för korruption gör enligt regeringen de multilaterala organisationerna till nyckelaktörer i genomförandet av regeringens nationella utvecklingsplan. Utöver att vara genomförare av bistånd är de multilaterala organisationerna i landet viktiga plattformar för dialog och normativ påverkan. Partnerskapen med organisationerna ger Sverige inflytande över hur FN-organisationernas stöder landets utveckling, och ett aktivt svenskt uppföljningsarbete på landnivå har bidragit till att FN:s kärnstöd används på ett sätt som driver på utvecklingen i linje med Sveriges politiska prioriteringar, däribland sexuell och reproduktiv

hälsa och rättigheter (SRHR) och mänskliga rättigheter. De multilaterala organisationernas legitimitet underlättar särskilt genomförandet av biståndsprogram på politiskt känsliga områden. Deras neutralitet gör att de kan verka i svåra miljöer där civilsamhällesorganisationer och bilaterala aktörer har begränsat tillträde. De multilaterala organisationerna kan också samordna insatser över nationsgränser på ett sätt som är svårt för bilaterala aktörer.

Kenya

Det framgår av skrivelsen att Kenya klassas som ett lägre medelinkomstland och ligger på plats 146 av 193 länder på FN:s index för mänsklig utveckling. Landet har en betydande privat sektor och en i regional jämförelse välutbildad arbetskraft. 68 procent av flickorna och 63 procent av pojarna slutför grundskolan. Historiskt sett har Kenya varit framgångsrikt när det gäller att omsätta ekonomisk tillväxt i fattigdomsminskning dock med stora ojämlikheter och geografiska skillnader. Landet har gjort framsteg när det gäller utveckling av humankapital och tillgång till vissa grundläggande samhällstjänster.

Sveriges totala bilaterala bistånd till Kenya 2023 uppgick till ca 465 miljoner kronor varav 139 miljoner kronor kanaliserades genom multilaterala organisationer i form av multi-bi-stöd, dvs. öronmärkta bidrag (via Sida) inklusive vissa av myndighetens globala och regionala insatser genom multilaterala organisationer. Därutöver bidrog Sverige till de multilaterala organisationernas verksamhet i Kenya genom de svenska kärnstöden till dessa organisationer. Baserat på storleken på Sveriges kärnstödsbidrag till respektive organisation samt organisationernas redovisning av den geografiska fördelningen av deras resurser kan uppskattas att ca 301 miljoner kronor av det svenska kärnstödet kommit Kenya till del.

De multilaterala aktörerna tillför flera mervärden för Sveriges bistånd i Kenya. Många av dem har mandat som sammanfaller med svenska prioriteringar och kan på så sätt ge draghjälp till Sveriges påverkansarbete. Genom sin storlek och expertis och sina kontaktytor kan multilaterala aktörer växla upp svenska projekt. Många av de multilaterala aktörerna har närvaro i svårarbetade, inklusive konfliktfyllda områden, bl.a. norra och nordöstra Kenya.

Colombia

Colombia klassas enligt skrivelsen som ett övre medelinkomstland och ligger på plats 91 av 193 länder på FN:s index för mänsklig utveckling. Landets inkomstfördelning är mycket ojämlig och det pågick under 2024 inte mindre än åtta väpnade konflikter i Colombia.

Det totala biståndet till Colombia är begränsat och representerade endast 0,8 procent av bruttonationalinkomsten, BNI, (2022) och 1,7 procent av landets statsbudget (2021). Colombia är aktivt i internationella multilaterala forum och organisationer, ofta med ståndpunkter i linje med Sveriges prioriteringar. Det är även ett viktigt samarbetsland för ett flertal globala och

regionala multilaterala organisationer, som har en långvarig och omfattande närvaro i landet.

Det finns 24 FN-organ på plats med verksamhet inom humanitärt bistånd, fredsbyggande och utvecklingssamarbete, med ett engagemang även utöver biståndet för genomförandet av Agenda 2030. FN har dessutom, på mandat av säkerhetsrådet, en särskild politisk mission i landet som spelar en central roll i pågående fredssamtal och eldupphör med illegala väpnade grupper. Strategiska prioriteringar i FN:s gemensamma landplan 2020–2023 var stöd till fredsprocessen, socioekonomisk integration av flyktingar från Venezuela och genomförande av de globala målen.

De multilaterala utvecklingsbankerna har under lång tid spelat en viktig roll i Colombia och haft en avgörande roll för landets relativt stabila makroekonomiska tillväxt under de senaste årtiondena.

De flesta multilaterala aktörerna i Colombia får stöd från en bredd av internationella givare vilka, i likhet med Sverige, under många år har haft ett generöst bistånd till landet och för detta prioriterat multilaterala stödformer. Detta har gjort det möjligt för de multilaterala organisationerna att expandera. Det internationella biståndet till Colombia minskar vilket skapar utmaningar för de multilaterala organisationerna liksom för de organisationer som i sin tur är beroende av dessa.

Strategi för multilateralt utvecklingssamarbete och humanitärt bistånd – Effektivitet, ansvarsutkrävande och resultat

Regeringen beslutade den 12 december 2024 om en strategi för multilateralt utvecklingssamarbete och humanitärt bistånd (UD2024/17361). Strategin anger övergripande mål, principer och prioriteringar för Sveriges multilaterala bistånd, tydliggör det multilaterala biståndets roll, anger horisontella svenska prioriteringar i förhållande till de multilaterala organisationerna och redogör för det multilaterala biståndets styrning samt roll- och ansvarsfördelning mellan svenska aktörer. Strategin är styrande för Regeringskansliets och utrikesrepresentationens arbete med multilaterala organisationer inom utvecklingssamarbetet och det humanitära biståndet. Detta omfattar samarbetet med FN, Världsbanken och regionala utvecklingsbanker, multilaterala fonder och andra multilaterala organisationer, det svenska påverkansarbetet och finansiellt stöd, både kärnstöd och s.k. multi-bi-stöd.

Det övergripande målet för Sveriges multilaterala bistånd är, som för övrigt bistånd, att skapa förutsättningar för bättre levnadsvillkor för människor som lever i fattigdom och förtryck. Det multilaterala biståndet ska bidra till ett effektivt genomförande av regeringens biståndspolitiska mål och prioriteringar såsom de uttrycks i Bistånd för en ny era – Frihet, egenmakt och hållbar tillväxt samt i regeringens budgetpropositioner. Det ska även i största möjliga utsträckning bidra till andra utrikes-, handels-, klimat-, - säkerhets-, migrations- och sakpolitiska målsättningar. Det multilaterala samarbetet ska fokuseras till de organisationer som arbetar med de tematiska prioriteringarna,

samt med humanitär flyktinghjälp och barns rättigheter. För ett konsoliderat svenskt bidrag till det multilaterala humanitära arbetet ska finansiering fokuseras till de organ som arbetar mest effektivt och transparent med fokus på de allra mest utsatta. I strategin anges principer för svensk finansiering, svenska prioriteringar och Sveriges förväntningar på multilaterala partnerorganisationer. I strategin anges också ett antal åtgärder för att antalet svenskar på strategiska positioner ska öka och hur Sverige ska verka för att de multilaterala organisationerna ska tillvarata svenska företags kompetens och innovationsförmåga för global hållbar utveckling. Vidare beskrivs regeringens insatser för strategiskt påverkansarbete i organisationerna och för att stärka styrning och uppföljning av det multilaterala biståndet.

Motionerna

Övergripande frågor och prioriteringar inom det multilaterala biståndet

I partimotion 2024/25:3038 av Daniel Helldén m.fl. (MP) yrkande 108 anförs att regeringen bör verka för att FN ska öka integrationen mellan Agenda 2030, Parisavtalet och Addis Abeba-avtalet om finansiering för att snabbare och mer framgångsrikt kunna förebygga konflikter och främja fred och hållbarhet i områden med konflikter.

I kommittémotion 2024/25:2625 av Janine Alm Ericson m.fl. (MP) yrkande 7 understryks vikten av att leva upp till våra internationella åtaganden inom FN och andra multilaterala forum. I yrkande 11 anförs att regeringen bör verka för att internationella institutioner som Internationella valutafonden (IMF) och Världsbanken får uppdaterade regler för lån till utvecklingsländer för att stärka styrningen mot hållbarhet utifrån ett ekonomiskt perspektiv och klimat-, miljö- och samhällsperspektiv.

I kommittémotion 2024/25:3030 av Yasmine Eriksson m.fl. (SD) yrkande 1 anförs att Sverige bör verka för sammanslagningar av FN-organisationer.

I kommittémotion 2024/25:3106 av Morgan Johansson m.fl. (S) yrkande 26 anförs att Sverige ska vara en progressiv global kraft inte minst när det gäller jämställdhet i multilaterala organisationer. I yrkande 27 anförs att Världsbankens och IMF:s stödprogram och insatser ska främja långsiktig hållbar utveckling och jämställdhet.

I kommittémotion 2024/25:3162 av Kerstin Lundgren m.fl. (C) yrkande 50 anförs att Sverige ska driva på för att Världsbanken och IMF säkerställer kvinnors meningsfulla deltagande i investeringsprogram och infrastrukturprogram i återuppbyggnaden av länder efter konflikt.

I kommittémotion 2024/25:3296 av Morgan Johansson m.fl. (S) yrkande 1 anförs att Sverige ska vara en tydlig röst för demokrati, jämställdhet och klimatarbete i multilaterala organisationer. I yrkande 3 betonas vikten av att anlägga ett feministiskt perspektiv och att prioritera jämställdhet i det multilaterala samarbetet. I yrkande 4 anförs att regeringen bör klargöra

definitionen av ”svenska intressen” inom det multilaterala systemet och säkerställa att dessa utgår från långsiktig global hållbarhet och solidaritet. I yrkande 5 anförs att Sverige bör stå upp för FN, värna multilaterala strukturer och åter prioritera arbetet med Agenda 2030. I yrkande 6 understryks vikten av att säkerställa effektiv resultatredovisning utan överdriven styrning och byråkratisering.

I kommittémotion 2024/25:3305 av Janine Alm Ericson m.fl. (MP) yrkande 1 anförs att kvinnors delaktighet och jämställdhet bör vara självklara prioriteringar i svenskt bistånd via multilaterala organisationer. I yrkande 2 anförs att det multilaterala biståndet ska styras mot biståndets mål: att skapa förutsättningar för bättre levnadsvillkor för människor som lever i fattigdom och förtryck. Men även de globala hållbarhetsmålen i Agenda 2030 och Parisavtalet ska styra politiken och Sverige ska fortsätta vara en stark pådrivande kraft för att nå dem. I yrkande 5 anförs att Sverige bör öka klimatbiståndet via multilaterala organisationer.

Kärnstöd

I kommittémotion 2024/25:2632 av Ulrika Westerlund m.fl. (MP) understryks att Sverige ska bidra med kärnstöd till Unaid på samma nivå som tidigare.

I kommittémotion 2024/25:3106 av Morgan Johansson m.fl. (S) yrkande 28 anförs att Sverige bör prioritera kärnstöden. I kommittémotion 2024/25:3296 av Morgan Johansson m.fl. (S) yrkande 2 anförs att Sverige bör återställa kärnstödet till FN-systemet och nyckelorganisationer som UN Women, FN:s befolkningsfond (UNFPA) och Unaid.

I kommittémotion 2024/25:3305 av Janine Alm Ericson m.fl. (MP) yrkande 3 anförs att Sverige bör återställa kärnstödet till de FN-organ som fått minskade anslag. I yrkande 4 anförs att regeringen bör ges i uppdrag att presentera en tydlig utvärdering av effekterna av mjuk öronmärkning kontra kärnstöd utifrån de mottagande organisationernas perspektiv.

Utskottets ställningstagande

Inledning

Utskottet noterar inledningsvis att det bistånd som kanaliseras genom multilaterala organisationer har ökat väsentligt under senare år från ca 49 procent av den svenska biståndsbudgeten 2011 till ca 59 procent 2023. Finansiellt ökade det svenska multilaterala biståndet från ca 18 miljarder kronor till ca 31,8 miljarder kronor under samma period. Detta understryker vikten av att riksdagen regelbundet, genom en mer omfattande redovisning än den som ges i budgetpropositionen, får information om de resultat som uppnåtts genom det multilaterala biståndet.

Utskottet konstaterar att skrivelsen, i enlighet med vad riksdagen efterfrågade i betänkande 2015/16:UU7, ger en samlad resultatanalys av arbetet i de multilaterala utvecklingsorganisationerna utifrån regeringens mål och prioriteringar. Genom fokuseringen på fyra länder synliggörs verksamhet och resultat på landnivå, och det multilaterala biståndet sätts in i sitt sammanhang.

I detta betänkande fokuserar utskottet i huvudsak på de frågor som tas upp i följdmotionerna men vill understryka att den resultatredovisning som ges i skrivelsen även kommer att användas som underlag vid den kommande behandlingen av budgeten för utgiftsområde 7 Internationellt bistånd.

Övergripande frågor och prioriteringar inom det multilaterala biståndet

Utskottet instämmer i regeringens bedömning att de multilaterala organisationerna är viktiga arenor för svensk utrikespolitik. De utgör plattformar för dialog och förhandlingar om prioriterade frågor, däribland det internationella stödet till Ukraina, och de är centrala för att utveckla och upprätthålla internationella normer och överenskommelser. Liksom regeringen vill utskottet särskilt uppmärksamma de multilaterala organisationernas roll för ett effektivt genomförande av Agenda 2030 och Parisavtalet. Utskottet välkomnar att regeringen även ser de multilaterala organisationerna som viktiga plattformar för att driva normativa frågor såsom demokrati, mänskliga fri- och rättigheter och jämställdhet. Därtill är de viktiga kanaler för riktat finansiellt stöd till prioriterade områden såsom klimat och miljö, hälsa och utbildning, med möjlighet till samordningsvinster, skalbarhet, hävstångseffekter och lärande.

Utskottet vill även uppmärksamma USA:s drastiska nedskärningar av biståndet och den påverkan det fått på multilaterala organisationers verksamhet inom många områden och länder som är prioriterade av Sverige. Utskottet välkomnar i sammanhanget att regeringen beslutat öka stödet SRHR genom ett extra bidrag till FN:s befolkningsfond UNFPA på 75 miljoner kronor. Utskottet konstaterar liksom regeringen att det ökande politiska motståndet i världen mot SRHR, särskilt abort, riskerar att få mycket allvarliga konsekvenser för flickor och kvinnor.

Vid utskottets besök på Sida den 11 mars 2025 framkom att myndigheten påbörjat ett arbete för att analysera vilka direkta konsekvenser USA:s drastiska nedskärningar av biståndet får på Sidas verksamhet och hur konsekvenserna kan motverkas genom omfördelningar av medel. Sida har därtöver i uppdrag att ta fram ett underlag för eventuella ytterligare beslut från regeringen i frågan. Utskottet välkomnar det arbete som pågår och vill understryka vikten av samarbete med likasinnade givare.

Utskottet noterar att regeringen bedömer att FN-organisationerna överlag axlar sitt ansvar för det normativa arbetet, inklusive att stå upp för centrala värden som mänskliga rättigheter, SRHR och jämställdhet, men att det inte

alltid sker konsekvent och tillräckligt tydligt. Utskottet välkomnar därför att regeringen, i strategin för multilateralt samarbete och humanitärt bistånd, understryker att Sverige ska agera strategiskt i styrning av de multilaterala organisationerna, med tydliga prioriteringar och förväntningar. För att kunna uppfylla dessa ambitioner är det utskottets mening att FN bör se över sin organisation för att undvika ineffektivitet och därmed kunna maximera FN-medlens positiva effekt inom ramen för det multilaterala stödet.

Svenskt inflytande ska stå i förhållande till Sveriges finansiella bidrag. Sverige ska på såväl högkvarternivå som i samarbetsländer bl.a. verka för att organisationerna, inom ramen för sina mandat, står upp och verkar för de mänskliga fri- och rättigheterna samt integrerar dessa och jämställdhetsperspektivet i verksamheten.

Utskottet anser liksom regeringen att det multilaterala biståndet också i största möjliga utsträckning ska bidra till Sveriges utrikes-, handels-, säkerhets-, migrations- och sakpolitiska målsättningar. Biståndet ska vara effektivt, långsiktigt och transparent.

Av skrivelsen framgår att biståndet genom multilaterala organisationer är fokuserat till organisationer och verksamheter som verkar inom ramen för regeringens tematiska prioriteringar inklusive humanitär flyktinghjälp och barns rättigheter. Som framgår av tidigare betänkanden (bl.a. bet. 2024/25:UU2) står utskottet bakom dessa prioriteringar. Utskottet vill därutöver understryka att allt svenskt bistånd ska utgå från det mål som fastställts av riksdagen: att skapa förutsättningar för bättre levnadsvillkor för människor som lever i fattigdom och förtryck (prop. 2013/14:1 utg. omr. 7, bet. 2013/14:UU2, rskr. 2013/14:75). De prioriteringar av det multilaterala biståndet som föreslås i motionerna avstyrks därmed.

Utskottet har vid upprepade tillfällen understrukit vikten av effektiv resultatuppföljning och välkomnar att Sverige ingår i givarnätverket Multilateral Organisations Performance Assessment Network (Mopan) som gör organisationsbedömningar av de multilaterala organisationerna och deras resultat. Utskottet noterar att de tolv organisationer som sedan 2023 omfattats av bedömningarna, däribland flera av Sveriges största bidragsmottagare, befanns nästan genomgående ha en tillfredsställande måloppfyllelse. I en sammanställning av sina observationer uppmärksammar Mopan behovet av att organisationerna stärker sina funktioner för uppföljning och utvärdering samt bygger en kultur av ansvarsutkrävande och lärande på alla nivåer.

Utskottet välkomnar att regeringen enligt skrivelsen har verkat för ökad effektivisering, bättre samordning och högre kostnadseffektivitet i de multilaterala utvecklingsbankerna och FN:s utvecklingssystem. Det är positivt att den operativa effektiviteten inom FN-systemet enligt skrivelsen har ökat, bl.a. genom gemensamma stödfunktioner och gemensamma lokaler. Utvecklingsbankerna har de senaste åren genomfört reformer som syftar till ökat effektivitet, resultatfokus och utökad utlåningskapacitet.

Utskottet avstyrker därmed motionerna 2024/25:2625 (MP)yrkande 11, 2024/25:3030 (SD) yrkande 1, 2024/25:3038 (MP) yrkande 108,

2024/25:3106 (S) yrkandena 26 och 27, 2024/25:3162 (C) yrkande 50, 2024/25:3296 (S) yrkandena 1 och 3–6 och 2024/25:3305 (MP) yrkandena 1, 2 och 5.

Kärnstöd

Utskottet konstaterar att de multilaterala organisationerna finansieras sker dels genom av kärnstöd till prioriterade multilaterala organisationer, dels genom öronmärkt stöd (s.k. multi-bi-stöd) till multilaterala organisationers projekt och program, eller till bredare geografiska eller verksamhetsmässiga områden (s.k. mjukt öronmärkning).

Utskottet noterar att totalt 96 multilaterala organisationer fick svensk finansiering 2023. Av dessa fick 61 organisationer kärnstöd. Kärnstöden till FN:s kapitalutvecklingsfond (UNCDF) och FN:s kontor för katastrofrisk-reducering (UNDRR) avslutades under 2023. Kärnstödsutbetalningarna uppgick 2023 till 18,9 miljarder kronor, motsvarande 59 procent av biståndet genom multilaterala organisationer. Detta var en minskning med 1,8 miljarder kronor mellan 2022 och 2023. Minskningen skedde bl.a. genom att 669 miljoner kronor tidigare avsatta för kärnstöd till FN-organisationer gjordes om till mjukt öronmärkt stöd till prioriterade länder och tematiska områden.

Utskottet anser liksom regeringen att kärnstöd och annan flexibel finansiering är viktigt eftersom det möjliggör för organisationerna att agera snabbt och anpassa verksamheten till skiftande behov. Det underlättar också styrning, uppföljning och ansvarsutkrävande samt är en förutsättning för organisationernas närvaro på landnivå. Kärnstödet ger vidare Sverige möjlighet att påverka organisationernas verksamhet i sin helhet. Utskottet vill liksom regeringen understryka att kärnstödet och multi-bi-stödet till de multilaterala organisationerna är kompletterande. Kärnstöden möjliggör organisationernas kärnverksamhet och genomförande av deras strategiska planer, upprätthåller mekanismer för intern styrning och kontroll och möjliggör närvaro på landnivå. Multi-bi-stödet används för specifika ändamål i enlighet med målen i regeringens strategier. Öronmärkt finansiering möjliggör för Sverige att rikta stöd direkt mot specifika prioriteringar, påverka inom specifikt prioriterade områden och etablera direktkontakt med organisationerna på landnivå.

Utskottet anser liksom regeringen att andelen bistånd som kanaliseras via kärnstöd till multilaterala organisationer ska begränsas. Utskottet välkomnar därmed de förändringar som regeringen genomfört i balansen mellan kärnstöd och öronmärkt stöd. Utskottet välkomnar även att en del av kärnstödet omvandlats till mjukt öronmärkt stöd och förutsätter att dessa förändringar genomförts i dialog med berörda organisationer.

Utskottet avstyrker därmed motionerna 2024/25:2625 (MP) yrkande 7, 2024/25:2632 (MP), 2024/25:3106 (S) yrkande 28, 2024/25:3296 (S) yrkande 2 och 2024/25:3305 (MP) yrkandena 3 och 4.

Motioner som bereds förenklad

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår de motionsförslag som beretts i förenklad ordning.

Utöver de yrkanden som behandlas tidigare i detta betänkande finns förslag i motioner som är föremål för förenklad motionsberedning enligt de riktlinjer som riksdagen har fastslagit med anledning av Riksdagskommitténs betänkande Riksdagen i en ny tid (framst. 2005/06:RS3, bet. 2005/06:KU21, rskr 2005/06:333–335) och i enlighet med promemorian Förenklad motionsberedning under valperioden 2023–2026 som utrikesutskottet fastställde i oktober 2023. Utskottet har under beredningen kommit fram till att de yrkanden som redovisas i bilaga 2 inte kan vara aktuella för något tillkännagivande från riksdagen, och ett enigt utskott avstyrker yrkandena. Detta kan innebära att partier vidhåller de synpunkter som framförs i motionsyrkandena men att de avstår från att ge uttryck för dem i detta betänkande.

Reservationer

1. Övergripande frågor och prioriteringar inom det multilaterala biståndet, punkt 1 (S)

av Alexandra Völker (S), Olle Thorell (S), Annika Strandhäll (S), Johan Büser (S) och Markus Kauppinen (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2024/25:3106 av Morgan Johansson m.fl. (S) yrkandena 26 och 27 samt
2024/25:3296 av Morgan Johansson m.fl. (S) yrkandena 1 och 3–5 samt
avslår motionerna

2024/25:2625 av Janine Alm Ericson m.fl. (MP) yrkande 11,
2024/25:3038 av Daniel Helldén m.fl. (MP) yrkande 108,
2024/25:3162 av Kerstin Lundgren m.fl. (C) yrkande 50 och
2024/25:3305 av Janine Alm Ericson m.fl. (MP) yrkandena 1, 2 och 5.

Ställningstagande

Ett starkt engagemang inom de multilaterala organisationerna är centralt för genom förändring av Agenda 2030, klimatomställningen, freds- och jämställdhetsarbetet samt hanteringen av covid-19 och dess effekter.

Sverige ska fortsätta vara en drivande och progressiv kraft i multilaterala organisationer. I en tid av ett hårdnande säkerhets- och handelspolitiskt klimat och ökad polarisering behöver multilaterala arenor stärkas och utvecklas, inte minst IMF och Världsbanken. Ett sådant arbete pågår inom Världsbanken där en ny reformagenda nu arbetats fram. Jämställdhetsperspektivet behöver säkerställas så att Världsbankens jämställdhetsstrategi för (2024–2030) kan genomföras.

Den ökade fattigdomen, klimatkrisen och spannmålsbristen visar på behovet av stora insatser i många av världens länder för att vända utvecklingen. Listan är lång över insatser som är nödvändiga för att hela världen ska kunna arbeta i riktning mot målen i Parisavtalet. Världsbanken och IMF har en nyckelroll i det arbetet och det är därför av yttersta vikt att stödprogram och insatser främjar förutsättningarna för en långsiktigt hållbar utveckling, så att eventuella åtstramningar genomförs på ett rättvist sätt. Sverige ska vara drivande på de multilaterala arenorna och vara starkt drivande för att säkerställa att organisationernas arbete bidrar till en hållbar och jämställd utveckling.

Det multilaterala systemet står inför stora utmaningar i och med Donald Trumps tillträde som USA:s president. Hans politik innebär en försvagning av USA:s engagemang i multilaterala organisationer, vilket riskerar att ytterligare utmana det internationella samarbetet. Utöver detta har USAID, en av världens största biståndsaktörer, redan påbörjat omfattande nedskärningar av sitt internationella bistånd, vilket får allvarliga humanitära konsekvenser.

USA står för uppåt 40 procent av det totala internationella biståndet, och att detta nu i stort sett försvinner är en global katastrof. Humanitära organisationer larmar om att livsavgörande program riskerar att stängas ner i snabb takt, vilket både förvärrar pågående kriser och skapar nya. I Sydafrika, där över åtta miljoner människor lever med hiv, har USA:s neddragningar av stöd tvingat flera kliniker att stänga. Tusentals patienter har redan förlorat tillgången till livsviktig antiretroviral behandling. I Nigeria har avbrott i USA-finansierade program lett till att över 100 000 människor riskerar att stå utan mediciner, vilket kan leda till en ny våg av hiv-relaterade dödsfall. I Etiopiens Tigray-region har USA:s tillbakadragande av livsmedelsbistånd lämnat över 2,4 miljoner människor utan mat.

Dessa exempel är bara några av otaliga allvarliga humanitära konsekvenser av USA:s minskade bistånd. När en så stor biståndsgivare drar sig tillbaka uppstår ett vakuum, och detta får direkta och dödliga konsekvenser för människor i utsatta regioner. Sverige och EU har ett ansvar att inte låta denna biståndskris fördjupas ytterligare.

Därför kräver vi att regeringen agerar kraftfullt för att mobilisera internationellt stöd för att mildra konsekvenserna av USA:s minskade bistånd. Sverige måste öka sitt engagemang inom FN och Världsbanken för att säkra fortsatt finansiering till humanitära insatser och långsiktiga utvecklingsprogram. EU bör ta en ledande roll i att samla andra givarländer för att kompensera för bortfallet, särskilt inom hälso- och sjukvård, livsmedelsförsörjning och demokratistöd. Sverige bör också arbeta aktivt inom OECD-Dac och andra internationella forum för att mobilisera fler aktörer att bidra. Utöver detta behövs ett ökat tryck på privata aktörer och filantropiska organisationer att bidra mer till global hälsa och humanitära insatser.

Regeringens nedprioritering av detta arbete, samt beslutet att lägga ned politiken för global utveckling (PGU), är exempel på ett kortsiktigt perspektiv som urholkar Sveriges globala ansvarstagande.

Vi föreslår en politik som säkerställer biståndets oberoende, värnar FN-systemets kapacitet och stärker Sveriges ledarskap i en tid då multilateralismen utmanas.

Regeringens strategi för multilateralt bistånd innehåller vissa positiva inslag, såsom ambitionen att placera fler svenskar på strategiska positioner i multilaterala organisationer och att mobilisera privat kapital för att skapa hävstångseffekter. Dessa är viktiga steg som vi välkomnar. Samtidigt innehåller strategin flera allvarliga brister. Nedskärningar av kärnstödet till nyckelorganisationer som UN Women, UNFPA och Unaid riskerar att

försvaga deras arbete för jämställdhet och sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter samt kampen mot hiv och aids.

Regeringen talar om svenska intressen som en grund för biståndet utan att klargöra vad detta innebär. Vi menar att biståndet måste präglas av ett upplyst svenskt intresse, som är större än kortsiktiga nationella vinster. Ett upplyst svenskt intresse innebär att Sverige investerar i en stabil, rättvis och hållbar värld. Det bygger på solidaritet, fattigdomsbekämpning, jämställdhet och skydd av mänskliga rättigheter. En värld där människor har möjlighet att leva fria från fattigdom, konflikter och förtryck gynnar i förlängningen Sverige genom ökad stabilitet och trygghet.

I en tid då multilateralismen utmanas är det avgörande att Sverige står starkt för internationellt samarbete, Agenda 2030 och mänskliga rättigheter.

Den feministiska utrikespolitiken innebar en global svensk ledarroll för jämställdhet och rättigheter för världens kvinnor och flickor. Att överge den politiken är ett historiskt misstag som skadar Sveriges rykte som en progressiv kraft i världen. Regeringen talar om svenska intressen som en grund för biståndet utan att klargöra vad detta innebär. Vi menar att biståndet måste präglas av ett upplyst svenskt intresse, som är större än kortsiktiga nationella vinster. Ett upplyst svenskt intresse innebär att Sverige investerar i en stabil, rättvis och hållbar värld. Det bygger på solidaritet, fattigdomsbekämpning, jämställdhet och skydd av mänskliga rättigheter. En värld där människor har möjlighet att leva fria från fattigdom, konflikter och förtryck gynnar i förlängningen Sverige genom ökad stabilitet och trygghet. Biståndets oberoende från migrationspolitiska mål är en grundläggande princip som Sverige måste värna. Att koppla biståndet till migrationspolitikens mål, som regeringen öppnar upp för, urholkar biståndets legitimitet och riskerar att minska mottagarnas förtroende för Sveriges engagemang. Vi anser att biståndet ska vara behovsbaserat och utformas utifrån mottagarländernas och de utsatta människornas behov, inte styras av kortsiktiga politiska syften i Sverige. Det är centralt för biståndets effektivitet att det förblir oberoende från andra politikområden. Socialdemokraterna ser positivt på regeringens ambition att utveckla nya metoder för att mobilisera privat kapital. Detta kan skapa viktiga hävstångseffekter som kompletterar det offentliga biståndet. Det är dock viktigt att privata investeringar inte ersätter det offentliga biståndet utan fungerar som en förstärkning.

2. Övergripande frågor och prioriteringar inom det multilaterala biståndet, punkt 1 (C)

av Anna Lasses (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2024/25:3162 av Kerstin Lundgren m.fl. (C) yrkande 50 och avslår motionerna

2024/25:2625 av Janine Alm Ericson m.fl. (MP) yrkande 11,

2024/25:3038 av Daniel Helldén m.fl. (MP) yrkande 108,

2024/25:3106 av Morgan Johansson m.fl. (S) yrkandena 26 och 27,

2024/25:3296 av Morgan Johansson m.fl. (S) yrkandena 1 och 3–5 samt

2024/25:3305 av Janine Alm Ericson m.fl. (MP) yrkandena 1, 2 och 5.

Ställningstagande

Med ett tydligare fokus på liberal feminism kommer också frågor om kvinnors ekonomiska egenmakt högre upp på agendan. På samma sätt som den förra regeringen drivit att kvinnor ska vara med vid förhandlingsbordet vid fredsförhandlingar och vid återuppbyggnaden efter en konflikt menar vi att det är viktigt att Sverige driver på för att Världsbanken och IMF säkerställer kvinnors fulla deltagande i olika investeringsprogram och infrastrukturprogram, inte minst i återuppbyggnaden av länder efter en konflikt.

3. Övergripande frågor och prioriteringar inom det multilaterala biståndet, punkt 1 (MP)

av Jacob Risberg (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2024/25:2625 av Janine Alm Ericson m.fl. (MP) yrkande 11,

2024/25:3038 av Daniel Helldén m.fl. (MP) yrkande 108 och

2024/25:3305 av Janine Alm Ericson m.fl. (MP) yrkandena 1, 2 och 5 samt avslår motionerna

2024/25:3106 av Morgan Johansson m.fl. (S) yrkandena 26 och 27,

2024/25:3162 av Kerstin Lundgren m.fl. (C) yrkande 50 och

2024/25:3296 av Morgan Johansson m.fl. (S) yrkandena 1 och 3–5.

Ställningstagande

I en tid när nationalismen ökar och världens kriser är alltmer mång fasetterade är det internationella samarbetet och stödet än mer avgörande för fred,

utveckling och rättvisa. Det är självklart att Sverige ska vara en aktiv aktör i det internationella samarbetet och fortsätta att vara en stor givare till de multilaterala organisationerna. Jag välkomnar därför att regeringen ser de multilaterala organisationernas mervärden i skrivelsen, men vill lämna följande synpunkter på regeringens mål och prioriteringar.

Det är oerhört viktigt att Sverige är en global röst för demokrati och mänskliga rättigheter, för en regelbaserad världsordning och för en fredlig värld där vi kan ta oss an globala utmaningar såsom klimatkrisen, extrem fattigdom och ojämlikhet. För att detta ska bli verklighet behöver Sverige återinföra en feministisk utrikes- och utvecklingspolitik. Vi såg många positiva effekter av den feministiska utrikespolitiken när Miljöpartiet satt i regering, exempelvis i form av en ny standard för arbetet för kvinnor, fred och säkerhet i FN:s säkerhetsråd såväl som konkreta förbättringar för kvinnor och flickor genom det stöd som vi kanaliserade via FN-organ. Grunden till den feministiska utrikespolitiken är kvinnors och flickors delaktighet. Genom att stärka kvinnors och flickors beslutsfattande över sina egna liv och deltagande i samhällliga frågor uppnås positiva effekter både för dessa individer och för samhället i stort genom minskade konflikter, ökad demokrati, mer jämställdhet, bättre folkhälsa och en positiv ekonomisk utveckling. Detta bör vara självklara prioriteringar framöver i svenskt bistånd via multilaterala organ.

En stark biståndsbudget är en förutsättning för ett starkt multilateralt stöd. Av regeringens budgetproposition för 2025 framgår att svensk biståndsbudget kommer att gå under FN:s mål om 0,7 procent av BNI i bistånd till 2028, enligt nuvarande prognoser. Detta är djupt beklagligt och riskerar inte bara att urholka det faktiska stöd Sverige ger till multilaterala organisationer utan bryter också mot ett FN-mål och utmanar således de internationella normer och principer som är just det vi vill skydda och stärka genom det multilaterala samarbetet.

Klimatutsläppen måste minska. Alla länder måste ta ansvar för sin del, men vi vet också att det är de globala nord som historiskt stått, och fortfarande står, för de största utsläppen. Samtidigt är det också de globala nord som har mest resurser och manövrerings utrymme att bidra i omställningen. Klimaträttvisa betyder att de som drabbas hårdast av klimatförändringarna får stöd och kompensation, och att de som står för utsläppen tar sitt ansvar. Därav måste rika länder som har både historiskt höga utsläpp och mer resurser dra sitt lass och samtidigt betala tillbaka genom att stötta fattiga länder, främst i de globala syd. Därför vill vi fortsätta att höja klimatbiståndet.

Regeringen framhäver att utökad klimatbistånd är ett prioriterat mål, men i praktiken har Sveriges stöd till de globala klimatfonderna minskat de senaste två åren. Det svenska stödet genom miljö- och klimatfonderna måste i stället självklart öka. Utfasning av fossil energi samt ökat stöd till förnybar energi, energieffektivisering och energidistribution måste även fortsättningsvis vara centrala utgångspunkter för Sveriges utvecklingssamarbete, inte minst med de multilaterala utvecklingsbankerna.

En hållbar global utveckling har ekologiska, sociala och ekonomiska dimensioner. Alla tre måste respekteras. Fungerande ekosystem är grunden för liv, och därmed också för ekonomin och sociala värden. Idag ser inte verkligheten ut så. Stora internationella institutioner som IMF och Världsbanken ser mer till den ekonomiska utvecklingen än till den sociala och den ekologiska. Därför vill vi se uppdaterade regler för lån till utvecklingsländer för att stärka styrningen mot hållbarhet utifrån klimat-, miljö- och samhällsperspektiv.

Sverige bör också verka inom FN-systemet för att öka integrationen mellan Agenda 2030, Parisavtalet och Addis Abeba-avtalet om finansiering för att snabbare och mer framgångsrikt kunna förebygga konflikter och främja fred och hållbarhet i områden med konflikter.

4. Resultatredovisning, punkt 2 (S)

av Alexandra Völker (S), Olle Thorell (S), Annika Strandhäll (S), Johan Büser (S) och Markus Kauppinen (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2024/25:3296 av Morgan Johansson m.fl. (S) yrkande 6.

Ställningstagande

Resultatredovisning och transparens är viktiga verktyg för att säkerställa att biståndet är effektivt och når de mest utsatta. Men överdriven styrning och byråkratisering riskerar att försvaga organisationernas kapacitet och flexibilitet. Socialdemokraterna anser att resultatredovisningen ska utformas så att den stärker det multilaterala samarbetet och organisationernas arbete utan att leda till onödig administration eller detaljstyrning. Balans mellan transparens och effektivitet är avgörande för att upprätthålla biståndets legitimitet och kvalitet.

5. Sammanslagning av FN-organisationer, punkt 3 (SD)

av Aron Emilsson (SD) och Yasmine Eriksson (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2024/25:3030 av Yasmine Eriksson m.fl. (SD) yrkande 1.

Ställningstagande

FN har sedan det bildades 1945 skapat forum där världens ledare kan träffas och arbeta tillsammans. Detta har minskat spänningar och med största sannolikhet även lett till att många krig har kunnat undvikas. FN har också många gånger handgripligt trätt in och hållit isär stridande parter så att förhandlingar kunnat träda i krigshandlingarnas ställe. FN kan spela en viktig roll i en tid när konflikter och polarisering förefaller öka efter årtionden av mer positiv utveckling. Världen behöver fredsbevarande och fredsskapande mekanismer.

FN har även med sina olika organisationer bidragit till ekonomisk utveckling i en lång rad fattiga länder och till att lindra följderna av naturkatastrofer och konflikter, men FN dras även med stora problem. Det finns för många FN-organisationer, och overheadkostnaderna är för stora. Återkommande indikationer på korruption när det gäller både ekonomi, tilldelning av tjänster och stöd till olika länder är oroande. Dessutom har flera av FN:s ca 40 organ inriktningar som tangerar samma verksamhetsområden.

Sverige bör verka för sammanslagningar av FN-organisationer med syftet att uppnå högre effektivitet. Vi bör särskilt verka för att avveckla FN:s hjälporganisation för palestinska flyktingar i Mellanöstern (UNRWA) och istället lägga över dess verksamhet på andra FN-organisationer, t.ex. FN:s huvudsakliga flyktingorganisation UNHCR. Sverige bör fortsätta att vara ett stort givarland men fokusera på samarbetet med ett urval av FN:s organisationer.

6. Kärnstöd m.m., punkt 4 (S, V)

av Alexandra Völker (S), Olle Thorell (S), Annika Strandhäll (S), Håkan Svenneling (V), Johan Büser (S) och Markus Kauppinen (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 4 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna
2024/25:3106 av Morgan Johansson m.fl. (S) yrkande 28 och
2024/25:3296 av Morgan Johansson m.fl. (S) yrkande 2 och
avslår motionerna
2024/25:2625 av Janine Alm Ericson m.fl. (MP) yrkande 7,

2024/25:2632 av Ulrika Westerlund m.fl. (MP) och
2024/25:3305 av Janine Alm Ericson m.fl. (MP) yrkandena 3 och 4.

Ställningstagande

Kärnstöden är de viktigaste stöd Sverige kan ge till FN-organisationerna. Det är kärnstödet som ger FN möjlighet att vara på plats där behoven är som störst. Det ger organisationerna möjlighet att snabbt prioritera om när en akut humanitär situation uppstår. Det ger organisationerna möjlighet att närvara på de platser som inte har strålkastarljuset riktat mot sig.

Regeringens ökade fokus på öronmärkning underminerar detta arbete. Nedskärningar i kärnstödet har redan fått allvarliga konsekvenser för organisationer som UN Women, UNFPA och Unaid, som bedriver livsavgörande arbete för kvinnors rättigheter och SRHR samt i kampen mot hiv och aids. Dessa neddragningar är oacceptabla.

Genom kärnstöden till t.ex. FN och dess organisationer bidrar Sverige till organisationernas resultat och därmed till att skapa förutsättningar för bättre levnadsvillkor för människor som lever i fattigdom och förtryck. Att i en säkerhetspolitiskt mycket orolig tid, med klimatkris och ökad global fattigdom, skära ned på kärnstöden och försvaga FN är direkt kontraproduktivt och ett allvarligt misstag från regeringens sida.

Genom kärnstöden kan Sverige få genomslag för sina utrikes- och biståndspolitiska målsättningar samtidigt som man bidrar till att uppnå organisationernas resultat och därmed till att skapa förutsättningar för bättre levnadsvillkor för människor som lever i fattigdom och förtryck. Det innebär ökade möjligheter för organisationerna att snabbt agera när nya kriser och behov uppstår. Kärnstöd bidrar till ett långsiktigt stabilt multilateralt system där Sveriges politiska prioriteringar får större genomslag och syftar till att både uppnå konkreta resultat och stärka det multilaterala systemet. Det är ett misstag från regeringens sida att skära ned på kärnstöden eftersom då det multilaterala och det bilaterala biståndet är kompletterande och ömsesidigt förstärkande.

7. Kärnstöd m.m., punkt 4 (MP)

av Jacob Risberg (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 4 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2024/25:2625 av Janine Alm Ericson m.fl. (MP) yrkande 7,

2024/25:2632 av Ulrika Westerlund m.fl. (MP) och

2024/25:3305 av Janine Alm Ericson m.fl. (MP) yrkandena 3 och 4 samt avslår motionerna
2024/25:3106 av Morgan Johansson m.fl. (S) yrkande 28 och
2024/25:3296 av Morgan Johansson m.fl. (S) yrkande 2.

Ställningstagande

Kärnstöd till FN-organisationer gör FN-arbetet mer strategiskt, effektivt och flexibelt och är helt nödvändigt för att snabbt sätta in åtgärder mot akuta kriser. Trots detta har regeringen dragit ned på stödet till flera viktiga FN-organ de senaste åren. Regeringen har strypt allt stöd till Un aids och har också minskat finansieringen av UN Women, FN:s fredsbyggande fond, Joint Fund for Agenda 2030, FN:s befolkningsfond (UNFPA) och FN:s befolkningsfond (UNDP) under 2023–2024.

Sverige har under lång tid varit ett av få länder som ger stora kärnstöd, och vi är därför många som uttryckt stark oro över Tidöregeringens uttalade ambition att begränsa kärnstöden. Av regeringens skrivelse framgår dock att man nu ser att kärnstöd ligger i Sveriges intresse, vilket vi välkomnar. Samtidigt framhävs s.k. mjuk öronmärkning som alternativ till kärnstöd. Regeringens grund för bedömningen att mjuk öronmärkning kan ge samma fördelar som kärnstöd saknas dock, likaså de berörda FN-organens syn. Regeringen bör därför presentera en tydlig utvärdering av effekterna av mjuk öronmärkning kontra kärnstöd – utifrån de mottagande organisationernas perspektiv.

8. Kärnstöd m.m., punkt 4 – motiveringen (C)

av Anna Lasses (C).

Ställningstagande

Det har i ett antal motioner argumenterats för att nivån på kärnstödet bör återställas för ett antal organisationer. Jag vill med anledning av dessa motioner anföra följande.

Jag anser liksom utskottsmajoriteten att kärnstöd och annan flexibel finansiering är viktigt eftersom det möjliggör för organisationerna att agera snabbt och anpassa verksamheten till skiftande behov. Det underlättar också styrning, uppföljning och ansvarsutkrävande samt är en förutsättning för organisationernas närvaro på landnivå. Kärnstödet ger vidare Sverige möjlighet att påverka organisationernas verksamhet i sin helhet. Jag har inga invändningar mot de förändringar av kärnstödet som regeringen hittills genomfört.

Det framgår av Sidans utredning om konsekvenserna av USA:s frysning av biståndet att FN-systemet särskilt kommer att påverkas. USA har i dagsläget aviserat utträde från Världshälsoorganisationen (WHO), UNRWA och FN:s råd för mänskliga rättigheter. Sida gör, utifrån vad som hittills tillkännagetts,

bedömningen att det är rimligt att anta att effekterna globalt blir särskilt märkbara när det gäller SRHR, klimat, demokratiutveckling och mänskliga rättigheter, hbtqi-plus-personers rättigheter, jämställdhet och kvinnors och flickors rättigheter och egenmakt. Minskat stöd till jordbruk och energi kan få stora konsekvenser för människors försörjning. Detta kan innebära behov av att istället fokusera på kärnstöd. I det läget bör regeringen vara flexibel när det gäller fördelningen mellan kärnstöd och öronmärkt stöd och tillsammans med likasinnade givare analysera hur de negativa effekterna av USA:s agerande kan motverkas.

Med hänvisning till detta avstyrks de motioner som behandlas under beslutspunkten.

Särskilda yttranden

1. Multilateralt bistånd (V)

Håkan Svenneling (V) anför:

Vänsterpartiet vill se en rättvis och jämlik värld där alla människor har samma möjligheter och frihet att leva det liv de vill. Vi vill se en värld som inte överskrider planetens gränser. En värld där alla människor kan leva i frihet från fattigdom, orättvisor, våld, rasism, frihet till våra kroppar. Det är i rättvisa och jämlika samhällen människors frihet växer sig som starkast. Utvecklingen i världen går i mångt och mycket åt fel håll. Under många år har antalet demokratier i världen minskat och demokratiska länder är numera i minoritet. Vi ser hur fattigdomen ökar som ett resultat av krig, klimatkris och pandemi.

De globala målen för Agenda 2030 är universella och omfattar alla jordens stater och invånare och har ett tydligt jämlikhetsperspektiv. De multilaterala organisationerna är centrala i arbetet för att uppnå de globala målen och för att samordna och följa upp Agenda 2030. Samtidigt är det långt kvar innan målen är uppnådda. Sverige har varit en stor givare av multilateralt bistånd. Det finns en lång historia av starka relationer mellan Sverige och FN med dess institutioner samt en hög tilltro till deras förmåga att bedriva utvecklingsarbete.

Tyvärr ser vi hur det multilaterala systemet är satt under press globalt. Det multilaterala samarbetet och biståndet utmanas av nationalistiska och reaktionära strömningar runt om i världen. Det gäller även här hemma i Sverige. Donald Trumps tillträde som USA:s president har inneburit stora nedskärningar i det internationella biståndet och allvarligt försvagat USA:s engagemang i multilaterala organisationer, vilket riskerar att försvaga arbetet för global rättvisa. I detta läge är det viktigare än någonsin att Sverige står upp för ett starkt svenskt bistånd och värnar en procentmålet, samt står upp för FN och multilaterala strukturer och fortsätter arbeta för Agenda 2030. Det är därför djupt olyckligt att regeringen nedprioritering av detta arbete, samt beslutet att lägga ned politiken för global utveckling (PGU), något som urholkar Sveriges globala ansvarstagande.

Det är positivt att regeringen i strategin för multilateralt bistånd vill se fler svenskar på strategiska positioner i multilaterala organisationer. Men samtidigt innehåller strategin flera allvarliga brister. Den allvarligaste är nedskärningar av kärnstödet till nyckelorganisationer som UN Women, UNFPA och Unaid, något som riskerar att försvaga deras arbete för jämställdhet och sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter samt kampen mot hiv och aids. Det är märkligt mot bakgrund av att regeringen anser att jämställdhet är ett kärnvärde. Kränkningar av kvinnors rättigheter är det vanligaste och mest omfattande brottet mot de mänskliga rättigheterna. Världen över begränsas kvinnors liv av diskriminerande lagstiftningar och

samhällsnormer. Könsdiskriminering är en stor orsak till fattigdom, och kvinnor, som oftast har det verkliga försörjningsansvaret för familjen, saknar ofta de mest basala rättigheterna. Kvinnors rättigheter är en nyckel till utveckling. Att öka kvinnors möjligheter till utbildning och försörjning bidrar till att förbättra den enskilda kvinnans ställning och främja jämställdhet i stort och bidrar dessutom till hela samhällets utveckling. Stödet till jämställdhetsarbetet behöver därför stärkas inte minska, särskilt mot bakgrund av USA:s indragna stöd till detta område. Regeringen borde även återinföra den feministiska utrikespolitiken, som hade stor betydelse och gav oss en ledarposition i arbetet för kvinnors och flickors rättigheter och gjorde att fler länder följde det svenska exemplet.

Vänsterpartiet menar att jämställdhetsperspektivet måste omsättas i praktiken genom hela det svenska multilaterala utvecklingssamarbetet. Sverige bör ha som mål att minst 50 procent av det multilaterala biståndet ska gå till flickor och kvinnor. Sverige bör verka för att EU, relevanta FN-organ, Världsbanken och de regionala utvecklingsbankerna förstärker sitt jämställdhetsarbete med målet att minst 50 procent av allt utvecklingssamarbete ska gå till flickor och kvinnor. Regeringen bör även säkerställa att andelen multilateralt bistånd som avsätts för arbete med sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter (SRHR) uppgår till minst 10 procent av det multilaterala biståndet samt verkar inom EU och FN för att övriga biståndsgivare följer Sveriges exempel. Ett område med växande utmaningar är arbetet med SRHR-frågor i humanitära kriser. Vi ser i dag ett tydligt samband mellan väpnade konflikter och ökad mödradödlighet, barnåktenskap och sexualiserat våld. Sverige bör därför verka inom FN för att kvinnors deltagande i fredsprocesser ska öka och för att resolution 1325 om kvinnor, fred och säkerhet får genomslag i samtliga resolutioner som säkerhetsrådet behandlar.

Kärnstödet behövs för att det multilaterala biståndet ska kunna bedrivas långsiktigt och effektivt. Kärnstöd är dessutom mer demokratiskt då organens beslutsfattande församlingar styr över budgetar i stället för de länder som betalar mest. Ett tydligt exempel är coronapandemin, som krävde ett stort mått av flexibilitet och akuta insatser. Finansieringen av FN:s verksamhet bör reformeras för att gynna kärnstödet. Sverige bör istället för att minska kärnstödet verka för att fler länder ökar sitt kärnstöd till det multilaterala biståndet.

Världsbanken och IMF är en del av FN-systemet som spelar en viktig roll. Vänsterpartiet ser dock att dessa organisationer behöver reformeras precis som FN-systemet i stort. Det är glädjande att ett sådant arbete påbörjats, men mer behöver göras. Vänsterpartiet menar att Sverige bör verka för en demokratisering av dessa organisationer genom att arbeta för en fortsatt revidering av röstfördelningen i IMF:s och Världsbankens högsta beslutande organ, guvernörsstyrelsen, för att öka utvecklingsländernas inflytande. Sverige bör även i IMF och Världsbanken verka för en reformering av

institutionernas makroekonomiska krav för att öka möjligheterna för låntagare att själva utforma sin ekonomiska politik.

Vänsterpartiet oroas över regeringens allt starkare koppling mellan bistånd och handel för att främja svenska intressen. Det går inte att nog understryka vikten av ett ägarskaps- och rättighetsperspektiv i biståndspolitiken. Utvecklings- och biståndspolitiken ska inte handla handlar inte om att gynna svenska intressen. Detta gäller även det multilaterala biståndet.

Vänsterpartiets utgångspunkt för bistånd är den internationella solidariteten. Vi menar därför att utvecklingssamarbetet ska utgå från mottagarnas prioriteringar, inte från egenintressen i givarländer eller som ett maktmedel mot mottagarna. Vänsterpartiet menar att en förutsättning för en framgångsrik fattigdomsbekämpning är att det politiska och ekonomiska självbestämmandet i mottagarländerna ökar. Regeringens allt tydligare koppling mellan bistånd och migrationspolitiska mål bryter mot regelverket för hur bistånd får användas och urholkar biståndet samtidigt som det riskerar att minska förtroendet för svenskt bistånd. Den multilaterala biståndspolitiken, ska liksom biståndet i övrigt genomsyras av ett rättighetsperspektiv och utgå från fattigas perspektiv på utveckling samt sträva mot målet att skapa förutsättningar för bättre levnadsvillkor för människor som lever i fattigdom och förtryck.

2. Multilateralt bistånd (C)

Anna Lasses (C) anför:

Betänkandet baseras på regeringens skrivelse med resultatredovisning utifrån tidsmässigt fokus på 2023. Det är ett fokus från en annan tid. När vi nu ser de utmaningar som följer på de beslut som tas och aviseras från den nyvalda administrationen i USA möter FN och de multilaterala organisationerna en ny värld.

Centerpartiet vill markera att vi delar avslagsyrkanden på motionen bl a från SD gällande sammanslagning av FN-organisationer. Vi ser i det läge som uppkommit vikten av att Sverige söker värna det multilaterala systemet i vilket FN utgör en grundpelare. Förslag som siktar till att avveckla vissa FN-organ eller slå samman dem riskerar hota de värden som Sverige står för. FN kunde ju dessutom enas om en framtidsagenda inför denna Generalförsamlings start och nu är det angeläget att den får kraft att genomföras.

Regeringens beslut i december 2024 om en strategi för multilateralt utvecklingssamarbete och humanitärt bistånd ar av förklarliga skäl inte kunnat ta fasta på effekterna av det som nu händer med USAID och hoten mot de multilaterala ordning vi står upp för. Här kommer krävas omtag för att visa att Sverige och EU går att lita på även om vi inte kan eller ska ta över USA:s tidigare åtaganden. Självfallet skall Sverige stå upp för våra värden, demokrati, mänskliga rättigheter, för klimatåtgärder, jämställdhet, utbildning till alla barn, vaccinationer och hälsa.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Skrivelsen

Regeringens skrivelse 2024/25:61 Internationellt bistånd genom multilaterala organisationer.

Följdmotionerna

2024/25:3296 av Morgan Johansson m.fl. (S):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige ska vara en tydlig röst för demokrati, jämställdhet och klimatarbete i multilaterala organisationer och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att återställa kärnstödet till FN-systemet och nyckelorganisationer som UN Women, FN:s befolkningsfond (UNFPA) och Unids och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ett feministiskt perspektiv och att prioritera jämställdhet i det multilaterala samarbetet och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att klargöra definitionen av ”svenska intressen” inom det multilaterala systemet och säkerställa att dessa utgår från långsiktig global hållbarhet och solidaritet och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stå upp för FN, värna multilaterala strukturer och åter prioritera arbetet med Agenda 2030 och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att säkerställa effektiv resultatredovisning utan överdriven styrning och byråkratisering och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:3305 av Janine Alm Ericson m.fl. (MP):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att kvinnors delaktighet och jämställdhet bör vara självklara prioriteringar i svenskt bistånd via multilaterala organisationer och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om det multilaterala biståndets mål och utgångspunkter och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att återställa kärnstödet till de FN-organ som fått minskade anslag, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ge regeringen i uppdrag att presentera en tydlig utvärdering av effekterna av mjuk öronmärkning kontra kärnstöd utifrån de mottagande organisationernas perspektiv och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att öka klimatbiståndet via multilaterala organisationer och tillkännager detta för regeringen.

Motioner från allmänna motionstiden 2024/25

2024/25:226 av Josef Fransson (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör minimera engagemang i och bidrag till FN och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:920 av Carina Ödebrink m.fl. (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över hur det svenska kärnstödet kan öka och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:2625 av Janine Alm Ericson m.fl. (MP):

7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att leva upp till våra internationella åtaganden inom FN och andra multilaterala forum och tillkännager detta för regeringen.
11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för att internationella institutioner som IMF och Världsbanken får uppdaterade regler rörande lån till utvecklingsländer för att stärka styrningen mot hållbarhet utifrån ett ekonomiskt perspektiv och klimat-, miljö- och samhällsperspektiv, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2024/25:2632 av Ulrika Westerlund m.fl. (MP):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige fortsatt ska bidra till Unaid's kärnstöd på samma nivå som tidigare och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:3030 av Yasmine Eriksson m.fl. (SD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige bör verka för sammanslagningar av FN-organisationer och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:3038 av Daniel Helldén m.fl. (MP):

108. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att FN ska öka integrationen mellan Agenda 2030, Parisavtalet, Addis Abebaavtalet om finansiering för att snabbare och mer framgångsrikt kunna förebygga konflikter och främja fred och hållbarhet i områden med konflikter, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2024/25:3106 av Morgan Johansson m.fl. (S):

26. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige ska vara en progressiv global kraft inte minst gällande jämställdhet i multilaterala organisationer och tillkännager detta för regeringen.
27. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Världsbankens och IMF:s stödprogram och insatser ska främja långsiktigt hållbar utveckling och jämställdhet och tillkännager detta för regeringen.
28. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att prioritera kärnstöden och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:3162 av Kerstin Lundgren m.fl. (C):

50. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige ska driva på för att Världsbanken och IMF säkerställer kvinnors meningsfulla deltagande i investeringsprogram och infrastrukturprogram i återuppbyggnaden av länder efter konflikt och tillkännager detta för regeringen.

BILAGA 2

Motioner som avstyrks

Motion	Motionärer	Yrkanden
6. Motioner som bereds förenklad		
2024/25:226	Josef Fransson (SD)	
2024/25:920	Carina Ödebrink m.fl. (S)	